

TRŽAŠKI DNEVNIK

KOLENDAR

OBJAVE - MALI OGLASI

Danes, sobota 1. decembra
Marjan, Božena
Sonce vzhaja ob 7.34, zahaja ob
16.23. Dolžina dneva: 8.59. Luna
vzhaja ob 10.25, zahaja ob 16.36.
Jutri, nedelja 2. decembra
Pavla, Tihomir

PONOVO ZNIŽANJE CEN industrijskim proizvodom v Istrskem okrožju

Močno gospodarstvo in stabilizacija tržišča je eden izmed osnovnih ciljev socialističnega gospodarstva. V tem pogledu je Istrski okrajni ljudski odbor že izdal več odlokov, ki so urevali novo gospodarstvo in finančni sistem, kar je prispevalo k boljši ureditvi gospodarstva in k povečanju proizvodnje kakor tudi k stabilizaciji tržišča. Že v mesecu septembru so bile dane prve možnosti za znižanje cen industrijskih proizvodov, saj si skupen povprečje za 15 odstotkov. Tako znižanje cen je bil tudi odraz znižanja cen kmetijskih proizvodov na domačem tržišču.

Odlok o znižanju plašnega fonda za 10 odstotkov, ki velja od 1. decembra 1951 v povprečju, pomeni nov prispevek k stabilizaciji gospodarstva in uravnoteženju kupnih in blagovnih fondov. Znižanje plašnega fonda jasno ne pomeni, da so dohodki delavca in uslužbenca zmanjšali v odnosu na življenjske stroške, ker se je tržišče zanj že vnaprej usmerilo k padcu cen osnovnih predmetov njegovih življenjskih potrebščin in je na ta način olajšalo plačanje cen industrijskih proizvodov in istovrstno tudi padanje cen kmetijskih proizvodov.

Tak korak k stabilizaciji in uravnoteženju kupnih in blagovnih fondov je ponovno znižanje cen industrijskih proizvodov od 1. decembra 1951. Cene industrijskih proizvodov se ponovno znižajo pri tekstilu, železini in selanteriji v povprečju za 10 odstotkov. Pri prehranskih predmetih na masi na 210 din, olje na 210 din, sladkor v kristalu na 163 din kg, v kockah na 190 din kg, milo na 240 din kg. Vino v maloprodajni gostinski mreži naj bo cena 90 din, 60 din in 70 din na litra.

Znižanje cen industrijskim proizvodom pomeni močno stabilizacijo tržišča in istovrstno razdrobljenost mnogopolnih tendenc kmetijskih proizvajalcev v prodaji njihovih proizvodov. Poleg znižanja cen industrijskih proizvodov je najvažnejši problem v stabilizaciji tržišča preskrba trgov s kmetijskimi proizvodi, ter je nujno da nastopajo kmetjsko delovne združenja in zadrugne skupnosti tipa s kmetijskim proizvodi svojih članov, tako da bi se na ta način razbilo spekulantske težnje privatnega sektorja s kmetijskih proizvodov in privatnih trgovcev, ki spekulirajo, navajajo cene kmetijskih proizvodov na škodo delovnega človeka.

Državni in združeni sektor morata do skrajnosti zaostri borbo proti navpičnem cen kmetijskih proizvodov. Jasno je, da se v enem delu združene sektorja pojavljajo tudi težnje ravljanja cen kmetijskih proizvodov, kar je ne-
prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

Ul. Rigutti je Tržačanom prav tako dobro znano, kot sta mesto; in to ne ker je morda tako lepa, ali pa znamenita, temveč zato, ker predstavlja pravo skupno s starim mestom največje sramoto za Trst. Saj

„Socialisti“ pa tako...

Včeraj so nekateri listi na kratko objavili vest, da je izvršni odbor socialistične stranke „Julijske krajine“ obsodil ravnanje člana stranke ing. Ariga Levija, ki se je udeležil kot zastopnik Delavskih združenj v Trstu kongresa združenj v Zagrebu. Vodstvo stranke je predložilo zadevo ing. Leviju razsodišču.

„Socialisti“ se torej jezijo, ker je ing. Levi odšel na kongres združenj v Zagreb, kar je po njihovem mnenju stranski greh. Se večji greh pa je, da je inženir, ki je najbrž bil doslej dober socialist, dal ob svojem odhodu novinarjem obkroško izjavo, v kateri je objektivno ugotovil napredek jugoslovenskega združenja. To je seveda za omenjene socialiste preveliko. Oni pa ne smejo zaočiniti za soviniten drugi strank, ki pa se vsaj ne imenujejo socialistične.

Prehajanje davkoplačevalce

Že zadnjič smo objavili o posebnih predavanjih finančnega urada za davkoplačevalce, ki bo 3. decembra ob 17. v dvorani Trgovinske zbornice. Tokrat so predavatelji sledeče kategorije: davkoplačevalci, industrijski, majhni industriji, lastniki inženirski in pomorski agenti.

Prilod šola ECA v Trstu

Včeraj je prisel v Trst šef ECA v Italiji J. Dayton; spremljali so ga polkovnik Lane in še drugi predstavniki ECA.

Stare hiše v ulici Rigutti bodo izginile

na njihovih mestih bodo zgrajena nova stanovanjska poslopja

beno izmed teh ne bo imelo niti prhe, čeprav so sedaj obstajali, jih zakoniti ni mogoče graditi. Novi stanovanji brez kopalnice, ali vsaj kopalnice s prhami. Ker so vse družine večinoma, si je težko zamisljamo, kako bodo lahko zadržali v novih stanovanjih, ki bodo sicer nova, lepša in bolj zdrava, a še vedno tako majhna, da se bo morala vsa družina stisniti v eni sam sobi.

Cudimo se, da občina ni upeševala tega dejstva, ter ni sklenila zgraditi primernejših stanovanj za družine, ki do leta in leta prebivajo v neprimernih stanovanjskih prostorih Slovencev ter utrujene entitote vseh tržških Slovencev; 3) oživljanje kulturno - prosvetne dejavnosti, ki bo v znatni me-

Načrt o tem, kakšna bo nova Ul. Rigutti, oziroma koliko in kakšna stanovanjska poslopja bo imela, do sedaj še ni bil odločen. Na vsak način bo na ulici sama mnogo bolj široka ter bo zaradi tega izgubila sedaj še obstoječa Uličica dei Falchi.

13 mesecev star otrok z očesom v hkalnik

Včeraj jutraj so morali na okulistnem oddelku bolnice sprejeti komaj 13 mesecev staro Ivko Rebulu stanujočo s svojimi starši v Ul. F. Severja št. 156. Otrok je imel precejšnje opekline na levem očesu ter po mnenju zdravnika okrogel v 15 dneh. Obstaja pa velika nevarnost, da bo otrok na ranjenem očesu izgubil vid.

Padec delavca z 2 metrov visokega brega

Prav na koncu Ul. Rigutti in sicer skoraj pri drevedu Sorbino, se je včeraj zgodila 40 letnemu delavcu Angelu Tujaku iz Ul. Navalji nezgoda, ki je spravlja za 15 dni v bolnico. Mož je bil zaposlen na račun leke gradbene tvrdice pri pripravljanju terena za gradnjo hiše ter se je nahajal na 2 metra visokem bregu. Nadenoma pa je Tujak izgubil ravnotežje in padel v globino, kjer je obležal. Takoj so ga s rešilnim avtom odpehali v bolnico, kjer so ga zaradi rane na glavi in raznih poškodb na kolku in spodnjem delu hrbtenice sprejeli na 1. kirurškem oddelku.

Naveličan boleznih hotel v smrt

Včeraj so sprejeli na opazovalnem oddelku s prognozo zdravljenja v 5 ali 6 dneh 37 letnega Carla Babudra iz Ul. dei Pane 3, kateri je izjavil, da je v Barokovljah spil 20 tablet „Veronama“ v samonarnevične namene. Izjavil je tudi, da je naveličan življenja, ker je hudo bolan na jetrih.

Wlom v pisarno „Publitala“

Kmalu po 17 uri se je pojavil na policiji 49 letni Licimio Mancini iz Ul. F. Severja in je kot zastopnik tvrdil „Publitala“ iz Ul. Machiavelli, prijavil vlom v njegovo pisarno. Neznani zlikovci so verjetno med 13. in 14. uro vdrl v pisarno in z železnim dietom odprli miznico, od koder so pobrali 407.510 lir v gotovini in 337.510 v ošk. Medtem ko je policija uveljavila preiskavo, je Mancini obvestil banko naj ustavi izplačila na ukazane čke.

OKRAJNA SKUPŠČINA OF ZA III. OKRAJ

V borbi za naše pravice se krepimo in utrjujemo

Snovi je bila v dvanajstih dnevnih sejah 4. oktobra 1951. V prvi seji je razpravljala o predložitvi okrajna skupščina Osvobodilne fronte za III. okraj. Skupščina je predsednik K. Kukanja Franc s sledečimi dnevnimi redom poročilo okrajnega odbora, diskusija in volitev novega glavnega odbora. Glavno poročilo o delovanju OF za III. okraj je podal tov. Rado Čučić, ki je med drugim dejal: Od zadnje skupščine 9. aprila 1949 se je politični položaj znatno izboljšal. Dosednji članj OF so ostali na svojih mestih in so povedli v borbo vse poštevne Slovence za spoštovanje najosnovnejših pravic na tem ozemlju. Of. ki je borbenosti so se skrhal vsi napadi kominformovcev in reakcionarjev in zaman je skušal Vidali izkoristiti svoje zlagano geslo o „bratrotvornem“ Osvobodilni fronti se je vedno bolj razvijala, vendar je rambne naloge. Borila se je in se bori za obranitev naših šol, za ustanovitev slovenskih otroških vrtec, za slovensko enakopravnost in za naš obstoj sploh. Seveda se je v okraju našlo mnogo ljudi, ki so kominformisti, zaradi katerega so sicer maloštevilni slovenski starši poslali svoje otroke v italijanske šole. Prav zato pa se OF trudi, da bi zlasti mladino odtegnila razmarovanju, v okraju imamo mnogo prostovoljnih društev za očiščevanje ulic, Prosvetno življenje pa je se še bolj razvijalo, če bi nam ne primanjkovali prostori. Zelo aktivno je prosvetno društvo „Ivan Cankar“, kjer delujejo vsi tamburški in delno tudi drugi t. dr. dramski kolektivi. Prilod delujejo pionirji, ki se udeležujejo na raznih področjih ter so organizirali med drugimi tudi lene izlete.

Večer opernih arij v Avditoriju

Solisti Vilma Bukovec, Elza Karlovac in Miro Brajnik iz Ljubljane na koncertu Glasbene Matice

Operne arije so že same na sebi privlačne za našo glasbeno publiko in pritegnejo lepo število poslušalcev. Na srečo koncertu Glasbene Matice pa sta nasopili ljubljanski pevki Elza Karlovac in Vilma Bukovec, ki sta si že lansko leto med tržškimi koncertnimi nastopi svojimi simpatičnimi, tako da je bila snovi dvorana Avditorija napolnjena. Pevanje mladi tenorist Ljubljanske Opere Miro Brajnik, ki si je z odlično odpetimi arijami iz Čajkovskega, Puccinija in Verdija osvojil poslušalce, je moral spet Cavaradossija iz Tosca ponoviti ter ob koncu koncerta še dodati nežno pesem iz Foersterjeve slovenske opere „Gorenjski slavec“.

Na Opčinah uspel koncert

Prosvetni krožek Opčine je priredil snodi ob 20.30 v kaudorani na Opčinah koncert v prid noveletne jelke. Nastopili so solisti iz ljubljanske Opere Vilma Bukovec, Elza Karlovac in Miro Brajnik ter Komorni zbor. Med sporedem je goste v imenu prosvetnega krožka pozdravil njegov predsednik dr. Danev, nato so jim podarili v dar pogov. cvetja. Opčno ljudstvo je napolnilo kinosalno dvorano, do zadnjega kotička in sledilo sporedu s kar največjim zadoščanjem.

SMUCARSKI TECAJ PDT V POKRORENI PRANJSKI GORI

PDT priredil svoj III. smučarski tečaj ob 26. decembru do 4. januarja 1952 za začetnike in za obiskovalce prejšnjih tečajev pod strokovnim vodstvom priznanega smučarskega trenerja. Vpisovanje v Ul. Machiavelli št. 13 ZDVT do vključno 13. decembra.

IZLET PDT V MILJSKE HRIBE

PDT priredil 2. decembra izlet v Miljske hribe. Odhod s p. n. omob. ob 10. uri v Milje, odhod peš na Tanki rtič, Campore, Božič, Koroska, Jelčerie v Skoflje. Kosilo v Božičih.

IZLET V GABROVICO

Izletniki iz dolinskega okraja, ki so se prijavili za izlet v Gabrovico in ki še niso dvignili listkov, naj jih dvignejo na sedajo OF v Dolini. V nedeljo pa naj bodo točno ob 13. uri na križišču za odhod.

PREKOP GROBOV NA SKE-DENJSKEM POKOPALISCU

Tržaško županstvo javlja, da bodo na skedenjskem občinskem pokopališču uporabili za nove grobove del IV. polja, in sicer 2. vrsto skupnih grobov, kjer so pokopani telesi ostanki umrlih med 3. majem in 31. julijem 1940.

Seja odbora pokrajinske uprave

Na svoji zadnji seji, ki je bila pod predsedstvom odv. Čučolota, je odbor pokrajinske uprave odbor dopolnilne kvacije blažiteljica pokrajinske uprave za leta 1943-52 ter nekatero popravke v obratunu za leto 1951. Nadalje so odobrili v zvezi z znanje pogodbe, z nekaterimi občini v goriški pokrajini za oskrbovanje novopokrajinskih cest, ki peljejo skozi te občine. Odboril so tudi popravilo pločnika pri tehničnem inštitutem v Gorici, popravilo nekaterih poslopj, ki so last pokrajinske uprave ter oziromski volanje v Gorici. Dohodki in Tržiču. Po njihovi proučitvi so odobrili številne prošnje raznih trgovskih podjetij, za vzpostavitev reklamističnih cest vzdolž pokrajinske ceste Trst-Videm. Na podlagi izida natečaja je pokrajinski odbor imenoval za stalnega asistenta pri pokrajinskemu komisijemu laboratoriju dr. Edvarda Traverso.

Vozni red vlakov

V veljavi od 1. decembra dalje

S 1. decembrom je stopil v veljavo zimski vozni red na državni železnici. Na progi Videm - Gorica - Trst imamo sledeče spremembe voznega reda: prvi jutranji vlak, brozovjak za Milan, bo odpotoval ob 5. uri proti Vidmu, odkoder bo odpel ob 4.51. Sedaj vozi nov postojni vlak (brzovjak) iz Go. potje proti Vidmu, z odhodom ob 16. nekatero spremembo ob. stajajojo prvi pri potnikem vlak, ki prihaja v poznem popold. iz Vidma proti Trstu. Do sedaj so se za ta vlak, ki je od 20.24. dalje bo zadržal večer. ni vlak za Videm pridelj ob 23.07 in odpotoval ob 23.09.

Katera cena bo obveljala za skodalicco kave?

Pred dnevi se je v prostorih Trgovinske zbornice zopet sestala posvetovalna komisija za prosto ceno in razpravljala o prid noveletne jelke. Nastopili so solisti iz ljubljanske Opere Vilma Bukovec, Elza Karlovac in Miro Brajnik ter Komorni zbor. Med sporedem je goste v imenu prosvetnega krožka pozdravil njegov predsednik dr. Danev, nato so jim podarili v dar pogov. cvetja. Opčno ljudstvo je napolnilo kinosalno dvorano, do zadnjega kotička in sledilo sporedu s kar največjim zadoščanjem.

Miklavževanje v Dijaškem domu

V sredo 6. decembra bo ob 17. v Dijaškem domu na Svetogorski cesti 42 miklavževanje. Po kratki prireditvi dijekov tega zavoda bo Miklavž delil otrokom konfeta darila. Vabljeni vsi otroci in starši.

SINDIKALNE VESTI

Člani vodstva ERS mešane stroke so vse dneve na razpolago članom za razna pojavnila od 16. do 20. ure na sedežu, Ul. Machiavelli 13/II.

PROSVETNA DRUŠTVA

SKEDENJ
Odbor prosvetnega društva v Skednju poziva vse svoje člane, da se zglasijo na sedežu v Skednju za izvedbo letnih izkaznic. Vsak naj prinese s seboj sedajo izkaznico. Izkaznice se bodo obnavljale vsak dan od 18. do 21. ure.

Novoletna jelka

Sektor Sv. Vid vpišuje otroke za obdaritev vsak torek in sredo od 16. do 18., v četrtki pa od 18. do 20. ure v Ul. San Vito 17.

LUTKOVNE PREDSTAVE

Danes, 1. decembra ob 18. uri bo lutkovna predstava v Sempolaju, v nedeljo 2. decembra ob 11. uri dopolnile v Silvenju, v nedeljo ob 15. uri pa v Mavhjanju.

SEJA GOSPODARSKE KOMISIJE OF V NABREZINI

Vabimo člane okrajne gospodarske komisije pri okrajnem odboru OF za Nabrezino na prvo sejo, ki bo danes ob 19. uri v prostorih Kulturnega doma elgo Grudena v Nabrezini.

ZABAVNI VEČER V NABREZINI

V nedeljo bo v Nabrezini v kulturnem domu elgo Grudena zabavni večer. Zabava se prične ob 20.30 uri. Vabljeni vsi člani in somišljeniki.

MIKLAVŽEVANJE DRUŠTEV I. OKRAJA

Prosvetna društva „S. Jenkov, Rojan, s. Gregorčič in pevsko društvo „Tržaški zvon“ vabijo svoje člane in prijatelje na miklavževanje, ki bo danes 1. decembra t. l. ob 21. uri v društvenih prostorih, Ul. Ruggero Manna 29.

SMUCARSKI TECAJ PDT V POKRORENI PRANJSKI GORI

PDT priredil svoj III. smučarski tečaj ob 26. decembru do 4. januarja 1952 za začetnike in za obiskovalce prejšnjih tečajev pod strokovnim vodstvom priznanega smučarskega trenerja. Vpisovanje v Ul. Machiavelli št. 13 ZDVT do vključno 13. decembra.

IZLET PDT V MILJSKE HRIBE

PDT priredil 2. decembra izlet v Miljske hribe. Odhod s p. n. omob. ob 10. uri v Milje, odhod peš na Tanki rtič, Campore, Božič, Koroska, Jelčerie v Skoflje. Kosilo v Božičih.

IZLET V GABROVICO

Izletniki iz dolinskega okraja, ki so se prijavili za izlet v Gabrovico in ki še niso dvignili listkov, naj jih dvignejo na sedajo OF v Dolini. V nedeljo pa naj bodo točno ob 13. uri na križišču za odhod.

PREKOP GROBOV NA SKE-DENJSKEM POKOPALISCU

Tržaško županstvo javlja, da bodo na skedenjskem občinskem pokopališču uporabili za nove grobove del IV. polja, in sicer 2. vrsto skupnih grobov, kjer so pokopani telesi ostanki umrlih med 3. majem in 31. julijem 1940.

Seja odbora pokrajinske uprave

Na svoji zadnji seji, ki je bila pod predsedstvom odv. Čučolota, je odbor pokrajinske uprave odbor dopolnilne kvacije blažiteljica pokrajinske uprave za leta 1943-52 ter nekatero popravke v obratunu za leto 1951. Nadalje so odobrili v zvezi z znanje pogodbe, z nekaterimi občini v goriški pokrajini za oskrbovanje novopokrajinskih cest, ki peljejo skozi te občine. Odboril so tudi popravilo pločnika pri tehničnem inštitutem v Gorici, popravilo nekaterih poslopj, ki so last pokrajinske uprave ter oziromski volanje v Gorici. Dohodki in Tržiču. Po njihovi proučitvi so odobrili številne prošnje raznih trgovskih podjetij, za vzpostavitev reklamističnih cest vzdolž pokrajinske ceste Trst-Videm. Na podlagi izida natečaja je pokrajinski odbor imenoval za stalnega asistenta pri pokrajinskemu komisijemu laboratoriju dr. Edvarda Traverso.

Vozni red vlakov

V veljavi od 1. decembra dalje

Katera cena bo obveljala za skodalicco kave?

Pred dnevi se je v prostorih Trgovinske zbornice zopet sestala posvetovalna komisija za prosto ceno in razpravljala o prid noveletne jelke. Nastopili so solisti iz ljubljanske Opere Vilma Bukovec, Elza Karlovac in Miro Brajnik ter Komorni zbor. Med sporedem je goste v imenu prosvetnega krožka pozdravil njegov predsednik dr. Danev, nato so jim podarili v dar pogov. cvetja. Opčno ljudstvo je napolnilo kinosalno dvorano, do zadnjega kotička in sledilo sporedu s kar največjim zadoščanjem.

Miklavževanje v Dijaškem domu

V sredo 6. decembra bo ob 17. v Dijaškem domu na Svetogorski cesti 42 miklavževanje. Po kratki prireditvi dijekov tega zavoda bo Miklavž delil otrokom konfeta darila. Vabljeni vsi otroci in starši.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

za Tržaško ozemlje

BO UPRIZORILO

Danes 1. decembra 1951 ob 18. uri

v nedeljo 2. decembra 1951 ob 16. uri na KONTOVELU

Gorinškovo mladinsko igro v starih dejanjih

Desetnica Alenčica

VSTOPNICE SI NABAVITE V TOBAKARNI KOCVEK V PROSEKU.

LUDSKO GLEDALIŠČE HOPFER

Premiera: Danes 1. decembra 1951 ob 20.15

I. repriza: Nedelja 2. decembra 1951 ob 20.15

IVAN CANKAR: KRALJ NA BETAJNOVI

drama v treh dejanjih

Režiser: Evgen Frelih - Scenograf akad. slikar Petar Herman

Jožef Kantor, fabrikant - Venturini Oskar; Hana, njegova žena - Mikar; Sijana; Francka; njuna hči - Goršič; Tonka; Pepček; dvajsetletni, njen otrok - Zerial; Saša; Francej; desetletni; njen otrok - Zerial; Zoran; Nina, sorodnica Kantora; Lukiša; Lada; Kmet; nekdanji študent in krčmar - Fukiš; Stane; Maks, njegov sin - Kralj; Dušan; Zupnik; Klavinc; Tomgumir; Bernot, posestnik; abavnik; ran tehnik - Tomšič; Edvard; Sodnik - Martinuzzi; Edvard; Adjanek - Useni; Alojz; Lužarica - Vrečko; Sonja; Kantorjev oskrbnik - Kalligarič; Oktavij.

Kantorjevi gostje, kmetje, dva otroka.

V ostalih vlogah nastopajo: V. Votovec; Zdravko; Gasparič; Zdravko; Kosmina; Janko; Pertot; Ivan; Vodopivec; Danilo; Markezic; Jadrn.

Godi se v jeseni, v maleni trgu Betajnovi.

Inspektor: Useni; Alojz; Sepetalec; Lukiša; Joža.

Gledališče Verdi

Danes ob 20.30 bo zapredstava Puccinijeve opere „Turandot“ za abonente reda „C“ in „B“. Zasedba je ista kot na premieri z Dragoje Martinovi v naslovni vlogi. Dirigent: Antonino Votto.

Danes jutraj se prične predstava Rossinijeve opere „Sveti vilkševci“ za abonema „B“ in „C“. Zasedba ista kot pri prvi predstavi.

DRVA ZA BREZPOSELNE IN UPOKOJENCE

Zupanstvo javlja, da so 20. p. ma. začeli pri blivsem krematoriju v Ul. Istra 91 razdeljevati drva po žilnici cent 800 litrov za upokojence, brezposelnost in revne po 100 kg na osebo. Drva bodo prodajali po 1000 litrov. Prošnje za izkaznice za brezplačno, izkaznice podpre ECA, poselne, izkaznice podpre ECA, ali pa izjave INPS ali INAL, za upokojence, težke invalidne, vdove in sirote posređenih na delu.

Podpikovanje protislovenske gonje

Kako je videnski dopisnik «Iluzetino» prikrojil kriminalno umora v Rablju za politično plakatiranje proti tomkojnšim Slovencem in Jugoslaviji

RABELJ, november
Tri Rabelji je v neposredni bližini znamenitega svinečnega valjaškega rudnika, ki je last nekakega videnskega škofa No-
vora, in nekaj kilometrov proč od Rabeljskega jezera, ki ga je Simon Gregorčič zvekovček v svoji pesmi.

Ze od nekadašnji slovenski prebivalci do danes so v Rabelju živeli v neposredni bližini znamenitega svinečnega valjaškega rudnika, ki je last nekakega videnskega škofa No-
vora, in nekaj kilometrov proč od Rabeljskega jezera, ki ga je Simon Gregorčič zvekovček v svoji pesmi.

Pogled na Rabeljsko jezero, o katerem pravilica pravi, da je pri nastanku zalilo vas, v kateri je prebivalo približno in hudobno ljudstvo, ki ni hotelo sprejeti pod streho neke po-
poinice. Motiv je S. Gregorčič obdelal v pesmi «Rabeljsko jezero».

V SLOVENIJI JE PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE TRIKRAT VEČJA KOT PRED VOJNO

Drzni načrti za gradnjo hidrocentral v Sloveniji

Projekt hidrocentrale Planinsko polje - 10 km dolg rov do Vrhnike - Akumulacijsko jezero med Rahekom in Planino

Po vsej Jugoslaviji so danes posajana grajska hidrocentrala, kjer desetstotni delavci ustvarjajo v dnevni borbi z vodo in v rovih pod zemljo veliko delo elektrifikacije, po-
magajo pa jim kolektivni pre-
jetji težke industrije. V kratki
bo elektroenergetski sistem
Slovenije in Zahodne Hrva-
tske dobil kar tri nove hidro-
centrale: Moste, Vinodol in
Ozalj II. Prihodnje leto bo do-
vršena še hidrocentrala Med-
vede, v Hrvaški Zagorju pa
termoelektrana Konjščina.
Temu za tem bo dovršena tudi
velika hidrocentrala Vuzenica
na Dravi, medtem ko bo hidro-
centrala Mariborski otok hkrati
dobila drugi agregat. Ze zdaj
je proizvodnja električne ener-
gije v Sloveniji trikrat večja,
kakor je bila pred vojno
(1949). Še mnogo večja pa bo,
ko se bodo vključile v proiz-
vodnjo nove elektrarne. Marsi-
kdo si bo pri tem mislil: ki bo
vse to dovršeno, bo naposled
dovolj elektrike.

Siška, ki jo imajo pred se-
boj jugoslovanski strokovnjaki,
da bi drugačnega, da bi tre-
nuta ni posebnih težav z elek-
triko. Elektrarne v Sloveniji
odajajo še precej energije so-
sedni Hrvaški. Toda potrebe
Slovenije bodo v prihodnjih
letih silno narasle. Le pomislil
mo, da bo orjaško podjetje v
Strišču potrebovalo za vsako to-
no aluminija 23.000 kilovatih
ur električne energije. Ker bo
v prvi etapi pridobivalo na le-
to 15.000 ton aluminija, bo sa-
mo za silno naraslo potrebo-
valo 345 milijonov kilovatih ur
energije, skoraj toliko, kolikor
se daje pred vojno vse elektrarne
v Sloveniji. V Strišču pa gra-
dijo že drugo elektrarno, s ka-
tero se bo zmoglo proiz-
voditi še podvojila in prav ta-
kako potrebna električne ener-
gije. Velikanski projekt je
podjetje, in to ne le za pogon
težkih strojev, marveč še za
mnogo večji meri za obratovan-
je elektropeči. Nova jeklovna
varna v Litostroju ima dve
elektropeči, ki potrebuje, če
hkrati obratujeta, skoraj polovi-
čno energije, ki jo bo dala hi-
drocentrala Moste z obema že
vgrajenima agregatoma. Nove
elektropeči dobi tudi velika je-
klovna v Gustanju, medtem ko

rovi v kraškem terenu. Stro-
kovnjaki v «Elektroprojektu»
niso brez izkušenj na tem po-
ročju, saj so v zvezi z gradnjo
hidrocentrale Slap Zeče v Črni
gori že podrobno in praktično
proučili možnosti saniranja ju-
nih kraških ponorov. Na «Pla-
ninskem polju» nameravajo del
ponorov izročiti iz funkcije z
gradnjo zemeljske pregrade,
dugo skupino ponorov pa sa-
nirati. Vse teren je geološko
že preiskani z več sto vrtna-
mi v dno polja in tudi geode-
tske meritve so že v glavnem
izvršene. Ureditev akumulaci-
jskega jezera je zamišljena v
etapi. V vsaki etapi o dvig-
niti gladino jezera za nekaj
metrov. Z gradnjo te hidrocen-
trale bi dobili najmočnejši vir
hidroelektrične energije v Slo-
veniji. Centrala Planinsko po-
lje pa bi nudila elektro gospodar-
stvu Slovenije še prav po-
seben dragocen ponor, ker bi
sprjevala velike vodne akumulaci-
je, ki bi dajala dovolj električne
energije skozi vse leto, zlasti
v dobi, ko druge hidrocentrale
nimajo dovolj vode.

Delovna skupina savskih hi-
drocentral je izdelala tudi za
projekte za manjšo hidrocentra-
lo v Cerknem, ki bo izkorišča-
la energijo potoka Zaposke,
stranskega pritoka Idrijce. Tu
bodo verjetno že prihodnje le-
to začeli graditi pregrado iz
kamenja, obloženo z železobe-
tonskim plaščem. Iz tako nastale
akumulacijskega bazena
bodo speljali vodo po 1300 me-
trov dolgem cevovodu iz lesa-
nih tlačnih cevi do vodostaja,
nato pa po jeklenem tlačnem
cevovodu s padcem 130 me-
trov do centrale z dvema Fra-
cisovima turbina in s skupni-
mo učinkom 1000 konjskih
moči.

Izdelani je tudi velik del
načrtov za novo hidrocentralo pri
Jezeru na Jesenicah, ki bo
v prvi etapi zgrajena za 1100
kilovatih, v drugi etapi pa za
4300 kilovatih. Tu gre v bi-
sivo za presekavanje velikega
ovinka Save s predorom, skozi
kateri bosta speljali Savo,
tako da bodo v stari savski
strugi dobili prostor za razšir-
jeve železarnice. V bližnji bo-
dnosti se bodo v «Elektropro-
jektu» lotili tudi projektiranja
nove savske hidrocentralne pri
Mavčičih nad Metvotom. V
poštev pride še izdelava pro-

jektov hidrocentrale na Kamni-
ski Bistrici in treh hidrocen-
trah v gorjem toku Soče: Tr-
novno, Koritnica in Tretna. De-
lovna skupina, ki projektira
dravske hidrocentrale pa bo po
končanih geodetskih meritvah
in drugih raziskovalnih delih
na terenu začela projektirati
novo veliko dravsko hidrocen-
tralo pri Vuhredu, ki bo ime-
la centralni Mariborski otok
in Vuzenica.

Ko govorimo o elektrifikaci-
ji seveda se smemo pozabiti,
da je treba projektirati tudi
omrežje daljnovodov z veliki-
mi transformatorskimi postaja-
mi. V «Elektroprojektu» ima-
jo posebno delovno skupino za
projektiranje daljnovodov in
transformatorskih postaj, ki je
v zadnjem času projektirala
med drugim tudi visokonape-
tostne daljnovode Javornik-
Jesenice, Crnuče - Vevče, Cr-
nuče - Brdo, Dravograd -
Gustanj, veliko transformator-
sko razdelilno postajo v Mari-
boru ter industrijski transfor-
matorski postaji v Gustanju in
Storah. Podjetje «Elektropro-
jekt» je že 1. novembra pre-
šlo svoj letni plan za 8 odst.,
pri tem pa izrabilo kredite le
v višini 61,5 odst. Vse to od-
ra o veliki delovni zavesti pro-
jektantov, ki so morali večkrat
ustvariti načrte važnih objek-
tov v najkrajšem roku, kar
je še posebno težavno in od-
govorno delo.

Jez nove hidrocentrale v Mosah.

to smo bili v teh dneh
novega napada italijan-
skega sovražnika, to pot s stra-
ni sovražniškega tiska. V o-
bsegu izdaja «Iluzetino»
prej dnevi bravi našo
široko podporo KDO JE UMO-
BIL LODOVKA VENERIA IN
DAGOBERTA MAURICA? Ni-
mo katera ga ne moremo, ne
da bi raz čim s tem naslo-
vom strgali kopreno, za katero
se boriva protislovensko in pro-
jugoslovansko sovražstvo.

Članek pravi, da so meseca
prej našli v bližini kopališča
pri Lužnici telo utopljeno, in si-
temu so kasneje spoznali
Ludoviko Venerijo in Dagoberta
Maurico. Članek pravi, da je
telo našli v bližini kopališča
pri Lužnici utopljeno, in si-
temu so kasneje spoznali
Ludoviko Venerijo in Dagoberta
Maurico. Članek pravi, da je
telo našli v bližini kopališča
pri Lužnici utopljeno, in si-
temu so kasneje spoznali
Ludoviko Venerijo in Dagoberta
Maurico.

O Dragici Martinis smo
vedeli marsikaj, še pred
den smo jo sami
slišali v tržaškem
gledališču «Verdi».
Vendar je vse to, kar
bi mogli o Dragici
dozvedeti, kar je
sicer odlične
pevke doseglo
v mnogih letih.
Pri Dragici Mar-
tinis pa je vse
tako zgorelo in
vzpon je bil ta-
ko hiter, da mu
skoraj nismo mo-
gli slediti. Pri-
nadsoda zagreb-
ške opere, zva-
na na nek pev-
ski tekmi v šo-
vstvu in že so
se slišala ime
na Dunaj ter ce-
lo Amerika. Le-
tošnje pletje pa je
tudi naš list pisal o
čudoviti predstavi
Otello na salzburškem
festivalu. Vse kritike
so si bile edine,
da je bilo to delo
vsega, kajti bili
smo prepričani, da
gre za pometa. Da
je bilo moč, da pride
v tržaški «Verdi»
pet nedelje iz Jugos-
lavije? Ob razpolo-
ženju, ki vlada v tej
ustanovi do vsega, kar
je prišlo v Trst, so
lahko takoj ugotovi-
li, da gre za pevko,
kakršnih ne slišimo
več. Ob izredni mu-
zikalni inteligenci in
neprekosljivi vi-
sposobnosti interpretiranja
je ustvarila eno izmed
najboljših Turandot
v letih niso mogli po-
staviti v repertoar
pevke prav zaradi tega,
ker niso mogli najti
primerne Turandot.
Vse to je vzrok, da
je vose lojito je največje
umet-
niče.

Ze pred časom smo videli
v nekem članku najavljeno,
da bo v novembru Martinisova
nastopila v Trstu. Tej vesti ni-
mo dajali posebne veljave,
kajti bili smo prepričani, da
gre za pometa. Da je bilo
moč, da pride v tržaški
«Verdi» pet nedelje iz
Jugoslavije? Ob razpolo-
ženju, ki vlada v tej
ustanovi do vsega, kar
je prišlo v Trst, so lahko
takoj ugotovili, da gre za
pevko, kakršnih ne slišimo
več. Ob izredni muzikalni
inteligenci in neprekosljivi
visposobnosti interpretiranja
je ustvarila eno izmed
najboljših Turandot v letih
niso mogli postaviti v
repertoar pevke prav zaradi
tega, ker niso mogli najti
primerne Turandot. Vse to
je vzrok, da je vose lojito
je največje umetniče.

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

ZAKAJ DISKRIMINACIJA? Kdo je upravičen zahtevati povrnitev?

PRIKAZ RESTITUCIJSKEGA PRAVA V ZAHODNI NEMČIJI IN DRUGOD V PRIMERJAVI S STANJEM V TRSTU

3.
Načeloma tisti, ki mu je bilo
premoženje ali imovinski objek-
t neupravičeno odvzet, ali pa
n njegov dedič ali siceršnji
pravi naslednik (n. pr. cesnar-
ni). Odstop zahteva je dopu-
sten, vendar stoji ameriška vo-
jska uprava, sedaj ameriški
visoki komisar, na stališču, da
se mora prej črna odobriti.

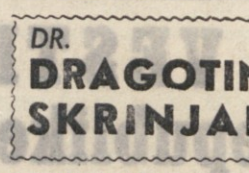
Kaj pa je za razpuščene
družbe (Vereinigungen) ali
družbe (Gesellschaften)?
V tem so precejšnje stvarne
razlike med britanskim in ame-
riškim povračilnim zakonom.
Britanski zakon določa (člen
7.); če je bila pravna oseba,
pravno nesposobna družba
(misljene so očitno združbe
brez statuta in brez pravne
osebnosti) ali pa družba (mis-
ljene so družbe civilnega in
trgovskega prava) v obdobjem
čas (30. januarja 1933 - 8. ma-
ja 1945) razpuščena ali pris-
ljena, da se sama razpusti, sme
upravičen zahtevati za povr-
nitev premoženja, ki ga je imel
ali družnik in velja, da se v
tem primeru upravičijo, v korist
vseh deležnikov, članov ali dru-
žnikov, ki jim gre enak za-
hitek. Dalje: «O vložiti za-
hitek se morajo obvestiti vsi
drugi znani deležniki, člani,
družabniki ali njihovi pravni
nasledniki ter pristojna finan-
ciarna družba» (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

Pravkar omenjeno določbo
razlagajo tako, da je do zahtev
ka upravičen, kadar je bil de-
ležnik ali njegov naslednik
naslednik pri pristojni finan-
ciarni družbi (o kateri vlogi
bomo kmalu govorili).

DR. DRAGOTIN SKRINJAR

na združenja (Gewerkschaften),
za gospodarske združbe, politi-
čne stranke in kakršne koli
druge demokratične organizaci-
je, ki so bile tako razpuščene,
sme po britanskem povračilnem
zakonu upravičen zahtevati za
povrnilo premoženja samo ka-
ka nasledstvena organizacija
(Nachfolgeorganisation). Odloč-
ba o tem, ali je mogoče neko
organizacijo imeti za nasledst-
veno organizacijo v odnosu do
razpuščene, gre načeloma že
omenjeni «Wiedergutmachungs-
kommission», ki odloča o tem vpra-
šanju po načelu pravičnosti
(Billigkeit, aequitas). O vložiti

vi zahtevka pa se morajo tudi
v tem primeru obvestiti vsi de-
ležniki, člani ali družabniki raz-
puščene družbe ali družbe.
Ameriški zakon (člen 8 in 9)
dopušča upravičene zahtevke
po posameznih družabnikih
z učinkom na vse nekdajne dru-
žabnike samo taktar kadar gre
za družbo ali pravno osebo tr-
govskega prava, in še to samo
dotlej, dokler si mora ne usta-
novi organizacija, ki se more
smatrati za nasledstveno. V
vseh drugih primerih, kadar to
rej ne gre za trgovske družbe,
pa gre zahtevka za povrnilo pre-
moženja samo nasledstveni
organizaciji, ki ji načeloma pri-
zna tak značaj ameriška voja-
ška uprava sama. Za Zide na
primer so priznani nasledstveni
značaj organizaciji «EWO» (Zi-
dovski povračilni nasledstveni
organizaciji), ki se je v ta na-
men ustanovila po pravu novo-
yorške države v New Yorku.

Razlika med britanskim in
ameriškim zakonom je očitna:
Britanski daje prednost indivi-
dualnemu upravičljemu povra-
čilnega zahtevka, ameriški pa
prednost nasledstvenim organi-
zacijam. Ustanovitev pojma na-
sledstvene organizacije ima ta
smisel, da se premoženjski objek-
t povrne prvotnemu namer-
niku, dobrodelnemu, prosvetnemu
in tako dalje, kakršnemu je pač
prej služil.

V tem poglavju nam je še po-
vedati, da je britanski zakon
predvidevati ustnovitev ene ali
več fiduciarnih družb z namer-
noma da bi imele na skrbi za-
hitekve po povrnitvi premože-
nja tam, kjer se upravičenci
sami ne javi, ali pa, če ni za-
pustil dedičev.

Učinek in obseg vrnitve premoženja

Po členu 12. britanskega za-
kona ima odločba o vrnitvi pre-
moženja učinek, da velja, ka-
kor da izguba pravic upravi-
čenca ali njegovega pravnega
naslednika do neupravičeno od-
vzetega premoženja ni nastala.
To se pravi: odločba učinkuje
ex tunc - upravičence nastopi
znova pravice, kakršne je imel
v trenutku, ko je izguba na-
stala, tako, kakor da bi do nje
sploh ne bilo prišlo. Če gre za
nepremičnine, lahko zahteva
vnovič prepis lastnine na svo-
je ime.

Ta določba, ki se v glavnem
ujema z ameriškim zakonom,
je daljnosežna. Saj praja cel
kompleks novih vprašanj: kaj
naj velja, če je odvzeto premo-
ženje v tuji rokah pridobilo
ali izgubilo na vrednosti; kaj
je, če so se upravičenci dolžni
prezemujo poplačati in kaj,
če je njegov naslednik v posesti
imel obremenitve, n. pr. s hipo-
teko ali pa ga oddal v zakup
ali pa bistveno spremenil.

Prasegalo bi okvir t. razpra-
ve, ko bi se hoteli ukvarjati z
vprašanji, kako sta nastala bri-
tanski in ameriški povračilni
zakoni te probleme, tako podro-
no, kakor smo se bavili z nju-
imi glavnimi načeli. Zad-ša
naj sumarisen pregled, kjer bo
možnost seznaniti bralca tudi z
drugi omejitveni restitucije, z
omejitvami namreč spriča ka-
terih je zakonodajalec odstopil
v nekaterih primerih od načela,
da se mora vrniti upravičen-
cu premoženjski objekt s tem
in da se mora vrniti ne glede na
to, v čigavih rokah je.

1. Objekt, ki so bili po od-
vzetju razlašeni za javne na-
mene, se ne morejo povrniti.
nazaj, če so služili javnemu,
zakonito priznanemu namenu.
Namesto vrnitve, mora sedaj
imeti plačati primerno od-
škodnino.

2. Po členu 15. britanskega
zakona (člen 19. amer.) je za-
gledena dobroverna pridobitev
pneimčne v rednem prometu,
to se pravi, če jo je sedaj
lastnik ali njegov prednik ku-
pil v trgovini pravega zave-
zanega ali pa v trgovini, ki se
bavi s prodajo predvsem take
reže (edie der Eigentümmern).
Wege ordnungsmässigen Ge-
schäftsverkehrs aus einem ein-
schlagigen Unternehmen erwor-
ben haben). Ne velja pa la za-
ščita pa prejšnji točki, če
velja tudi za vrednostne papir-
je, ki se glasijo na prinosa, ra-
zen: če so predstavljali ude-
ležbo v podjetju z majhnim št.
vilon družabnikov (soobin-
skem podjetju) ali pa v pod-
jetju, s čigar deleži se v splo-
šnem ni trgovano, in pa, če so
predstavljali odločilno udeležbo
pri podjetju, o katerem je bilo
splošno ali pa vsaj v poslovnih
krogih znano, da je odločilna
udeležba v rokah kolektivno

preganjanji.
4. Če se je spremenil pravni
ali finančni ustroj odveztega
podjetja (sprememba družbene
namenja, spojitve z drugim
podjetjem in podobno), sme za-
hitek povračilni upravičenec
ustrežno udeležbo v spremenje-
nem podjetju. Obseg in način
udeležbe določa «Wiedergutma-
chungskammer».

5. Če se je sam premoženjski
objekt bistveno spremenil in z
izpremembo pridobil na vred-
nosti, sme «Wiedergutmachungs-
kammer» prisoditi namesto vr-
nitve primerno odškodnino ali
primeren delež na objektu sa-
mem.

6. Če je vrnitev objekta in-
vencija, ker ga je objektivno
končno npr. zaradi splošne
zakona ni dozvoljen, ni dolžan
vrniti (glej zgornji točki 2 in
3), mora prejeti upravičenec
odškodnino. V obeh primerih je
dolžan plačati sedaj imetnik
ali vsak prejšnji imetnik, ki
bi bil dolžan predmet vrniti,
če bi bil še v njegovi posesti.

7. Če se je vrednost odvez-
tega podjetja povečala zaradi
nakupa novih objektov (n. pr.
strojev, opreme), jim sme povra-
čilni zavezanec izročiti, ako do-
keže, da za nakup niso bili
uporabljena sredstva podjetja
smemga. Za kapitalne potrebe
pa sme zavezanec zahtevati od-
škodnino, kolikor je vrednost
vrnitve povečana vrednost še
ostaja.

8. Za zmanjšanje vrednosti
ima prizadet pravico zahtevati
odškodnino prav tako kakor ta-
krat, če se je predmet izgubil
ali če je bil uničen.

9. Tudi sme preganjanec za-
hrevati za povračilni delež, za-
zane in njegovi posesti; v
njej izpl. čajo vrednost čiste
dones odvezte imovine. V na-
drobnosti urejata to vprašanje
britanski in ameriški zakon na
različne načine.

10. Kar zadeva pravice tretjih
oseb do odvzete premoženja
(člen 29. brit. zak., kakor na
pr. zastavne pravice, vsteviši
hipoteke, je to zamotano vpra-
šenje rešeno zelo originalno.
Trebja je ločiti, ali gre za stare
ali za nove pravice. Stare ob-
veznosti, ki so bremenile pre-
moženjski objekt že v trenutku
odvzema, preidejo na uravni-
čena, kolikor se obstajajo.
Prav isto velja pa tudi za nove
obveznosti, vendar samo do ta-
ke imenovane obremenitvene
dones (Belastungsgrenze). To
se pravi: upravičenec je dolžan
prevzeti toliko novih obreme-
nitveh, kolikor skupni znesek
vseh glavnih in postranskih ter-
jetev ni večji od skupnega zne-
ska vseh glavnih in postranskih
terjetev, ki so obstajale pred
odvzecom premoženja.

Zanimivo je, da dopušča za-
kon prekoračenje obremenitve,
ne meje taktar, kadar povra-
čilni zavezanec dokaže, da se je
vrednost zadevnega objekta po-
večala prav zaradi potrošne
donesarja, ki je bil vložen v ta
namen.

11. Če se upravičenec vrne
podjetje ali siceršnji premožen-
ski skupek, smejo upniki za-

hlevati tudi od njega poravnava-
vost tistih terjatev, ki so nastale
v poslovnem obratu ali ki bren-
menijo podjetje ali premoženjski
skupek. Vendar jamaj za je ob-
veznosti samo vrnjeno premože-
nje in še to le do črme-
nitvene meje. Ako terjatve pre-
sajajo obremenitveno, ni dolžan
odločba o vrnitvi premoženja iz-
vršna.

Zahteki in protisah-
tevkni povračilnega
zavezanca
Razume se, da nalaga zakon
tudi upravičenca obveznosti, ki
izhajajo iz narave same. Tako
je dolžan izročiti povračilnemu
zavezanemu možnost kupnino
ali drugačen odmore, ki jo je
prejel za odvzeti premoženjski
objekt. V takih primerih so po-
vračilni oblasti poklicane, da
določijo pl. čilne posejbo, ob
upštevanju vseh okoliščin, poseb-
no tudi upravičencevega pre-
moženjskega stanja.

Seveda ima povračilni zave-
zanec tudi pravico regresu pro-
ti svojim posestnim prednikom
po določb. h splošnega držav-
ljanskega prava.

(Nadaljevanje sledi)

PRISPEVKI NABRANI V "Tednu za našega dijaka"

SESLJAN: Legija Leopolda
100 lir, Gorjan Marija 500, Se-
nolci 500, Praselj 100, Tomasel-
ja 500, Metlikovec Kristina 200,
Metlikovec Alojzija 200, Pernar-
čič Rozalija 150, Pernarčič Ma-
rija 100, Legija Apolonio 50, Se-
nolci 50, Mihalič 300, Komar Marija
200, Nikolet Pavel 250, Colja
Gizela 100, Okretčič Karel 100.
BRISICE PRI ZGONIKU: God-
nič Alberta 500, Grilanc Alojzija
500, Godnič Martin 65.
PRAPROT: Antonič Ernest
50, Jerič Apolonio 50, Skerj
Fina 100, Doljak Albert 100,
Misej Slava 50, Zidarčič Jože 50,
Blažina Ludvik 100, Jakončič
Roža 100, Lupine Marica 500,
Glabovec Amalija 100, Tra-
nuž Elena 100, Kante Karla 65,
Zidarčič Apolonio 50, Skerj
50, Kante Marija 38, Doljak
Melka 60, Sušteršič Elka 50,
Koman Jože 100, Skrk Jože
200, Marsili Silvano 200, Ko-
bau Marjeta 187, Kobau Jože
200.
Preostanek (zleta 21. X. 1951
na Artizle 4.800 lir. Prosti pri-
spevki za lutkovno predstavo
v zasebnem otroškem vrtcu na
Kolokolcu 671. Vesela družba
1.450 lir.

JUGOSLOVANKI DRAGICI MARTINIS so odprta vrata v vsa največja operna gledališča

randot, v začetku sezone. Z na-
petostjo smo pričakovali tega
nastopa: to tem bolj, ker je
Turandot pevsko izredno tež-
ka vloga, ki se je lojito le red-
ke umetnice, a pri tem pevki
vendar ne nudi tistega zado-
voljenja, da bi se ob izjavljanju
vloge publika vidno razvele.
Poleg tega pa zahteva vloga
Turandot tudi ogromen fizi-
čni napor.
Pri Dragici Martinis smo
lahko takoj ugotovili, da gre
za pevko, kakršnih ne slišimo
več. Ob izredni muzikalni
inteligenci in neprekosljivi
visposobnosti interpretiranja
je ustvarila eno izmed
najboljših Turandot v letih
niso mogli postaviti v
repertoar pevke prav zaradi
tega, ker niso mogli najti
primerne Turandot. Vse to
je vzrok, da je vose lojito
je največje umetniče.

ne bi bilo treba napisati: za-
grebske. Vendar pa je že tu-
di nek tržaški list objavil in-
tervju z umetnico, iz katerega
je bilo jasno, da je iz Dalma-
cije le - njen oče.
Pred dnevi smo se napotili
tudi mi v hotel Excelsior, da
bi od nje same zvedeli, kaj
pravi k vsemu takemu pisa-
nju. Bil je lep dan, še nekoli-
ko hladen, tako da je bilo na
sončnem obzoru kar prijetno.
Malo pred dvajseto uro smo
pred samim hotelom srečali
vso družino: Dragico z možem
Viccom in malim svetloslin-
nim Borisom. Ker nismo vedeli,
ali nameravajo po opravkih v
mesto, nismo hoteli motiti.
Toda prekoračili so cesto in
zavili k obali. Malega Borisa
zanimala toliko stvar, - vidi
nekaj v otroke, potem steče po
obali, očka in mamica pa ga
ključeta in hitita za njim: «Bo-
ro, pazi!»
Na pomolu, kamor so zavili,
se jim približamo in jih na-
govorimo. Po prijazen spre-
jemu takoj pojasnimo, da ne
mislimo na kak intervju, tem-
več da se hočemo le nekoliko
pogovoriti in res, bij je le po-
govor v širih, brez svičnika
in beležnice v rokah.
Dragica Martinis ni prikriva-
la, da ji ni bilo prav vde-
no, ko se je odpravljala v

Trst. Vendar pa se ji zdi prav
Trst tista točka, kjer bi se
moralo pričeti pomirjevanje
med narodoma, ki se tu stika-
ta, kot je to že povedala v
omejenem intervjuju z nekimi
italijanskimi dnevniki iz
Trsta. In ako bi moglo njeno
gostovanje v Trstu le nekoliko
prispevati k temu cilju, bi jo
to zelo veselilo.
Pojasnjevali smo njej in mo-
jemu, kako stoji stvar v Trstu
in jo opozorili o pisanju raz-
nih listov o njenem porek

